

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik

ÅRSBERETNING 2010

FORORD	5
ORGANISATORISKE FORHOLD	7
MEDARBEJDERE	9
KLINIK	11
FORSKNING.....	13
PUBLIKATIONER	17
PEER-REVIEWED UDENLANDSKE ARTIKLER	17
PEER-REVIEWED DANSKE ARTIKLER	18
POPULÆRVIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER	19
PH.D.-AFHANDLING	19
BIDRAG TIL BØGER	19
DEBAT / KOMMENTAR.....	20
KONFERENCER OG ØVRIGE AKTIVITETER.....	21
VIDENSKABELIGE FOREDRAG MED ABSTRACT	21
POPULÆRVIDENSKABELIGE FOREDRAG - ANDRE	22
POPULÆRVIDENSKABELIGE FOREDRAG - FOLKEOPLYSNING	24
POSTERE	24
UNDERVISNING.....	27
FORSKERUDDANNELSE	27
PRÆGRADUAT UNDERVISNING	28
POSTGRADUAT UNDERVISNING	28
CD / MANUAL	29
GÆSTEFORELÆSNINGER.....	29
DELTAGELSE I RÅD, NÆVN, UDVALG OG NETVÆRK.....	31
ØVRIGT	33
PEER-REVIEW	33
BEDØMMELSER	33
REDAKTIONELT ARBEJDE	33
GÆSTER	34
PRISER	34
SUPERVISION / VEJLEDNING.....	35
MASSEMEDIER	35

Forord

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik (FFL) er en afdeling under Neurocentret på Aarhus Universitetshospital.

Målgruppen for FFLs arbejde er patienter, der præsenterer medicinsk uforklarede eller funktionelle fysiske symptomer, dvs. fysiske symptomer, der ikke kan forklares ved kendte konventionelt definerede somatiske lidelser. Det drejer sig f.eks. om kronisk træthedssyndrom, fibromyalgi, irriteret tyktarm, kronisk whiplash, kroniske rygsmærter og udbrændthed. Disse lidelser er hyppige i alle kliniske sammenhænge, og de kan være meget invaliderende for patienterne og udgør en væsentlig økonomisk belastning for sundhedsvæsenet og samfundet i øvrigt.

Afdelingens forskningsaktiviteter tager udgangspunkt i en tværfaglig tilgang til de funktionelle lidelser, idet de anskues ud fra såvel en psykiatrisk/psykologisk, en somatisk og en kulturel og social vinkel.

FFL har 2 hovedforskningslinjer; en klinisk linje og en mere grundvidenskabelig linje. Den kliniske linje består bl.a. af evidens- og teoribaseret udvikling af behandlingsmetoder til behandling af funktionelle lidelser. Dette foregår dels i specialiseret regi, dels igennem uddannelse af praktiserende læger til selv at varetage behandlingen af patienterne (TERM-modellen).

Desuden har FFL udviklet diagnostiske hjælpemidler og screeninginstrumenter til ikke-psykiatriske læger, og der arbejdes intenst med at forbedre og udvikle valide diagnoser inden for området.

Der er lavet epidemiologiske undersøgelser af forekomsten af funktionelle lidelser og forbrug af sundhedsydelse, betydningen af funktionelle lidelser for sygemeldinger samt forbrug af sociale ydelser.

Den grundvidenskabelige linje består bl.a. af forskning i sygdomsadfærd og selvoplevet helbred hos patienter med funktionelle lidelser, neurobiologiske og neuropsykologiske forhold mv.

Forskningsklinikken har siden 2005 modtaget patienter til behandling og udredning. Behandlingen foregår aktuelt som kognitiv adfærdsbehandling i grupper samt ACT (Acceptance and Commitment Therapy) i grupper. Forskningsklinikken samarbejder med en bred vifte af nationale og internationale forskningsinstitutter, kliniske afdelinger, socialsektoren, praktiserende læger mv.

Organisatoriske forhold

Forskningsklinikken hører under Neurocentret på Aarhus Universitetshospital. Afdelingen ledes af professor, ledende overlæge, dr. med., ph.d., Per Fink. Den kliniske del ledes endvidere af overlæge Nils Balle Christensen og overlæge Emma Rehfeld.
Afdelingen er tilknyttet Aarhus Universitet, Klinisk Institut.

Medarbejdere

Afdelingsleder

Professor, ledende overlæge, ph.d., dr.med., Per Fink

Videnskabeligt og klinisk personale, ordinært aflønnet

- Cand.med., overlæge Emma Rehfeld
- Cand.med., overlæge Nils Balle Christensen
- Cand.med., ph.d. Andreas Schröder
- Cand.med. Johanne Liv Agger
- Cand.med. Sanne Wissing
- Cand.psych., ph.d. Lisbeth Frostholm
- Cand.psych. Trine Eilenberg, ph.d.-stud.
- Mag.art., ph.d. Mette Bech Risør
- Cand.scient. Eva Ørnboel
- Cand.psyk., Louise Margrethe K Nielsen

Videnskabeligt personale, fondslønnet

- Cand.med. Lone Fjorback, ph.d.-stud.
- Cand.psych. Tina Carstensen, ph.d.-stud.
- Cand.mag. Annemette Bondo Lind, ph.d.-stud.
- Cand.med., ph.d. Charlotte Ulrikka Rask
- Cand.med. Lene Sanchez Toscano
- Cand. mag. Christel Tarber, ph.d.-stud.
- Cand.psyk., ph.d. Mimi Mehlsen
- Cand.med. Marie Lyngsaae Dam
- Cand.psyk., Majbritt Mostrup Pedersen
- Lic.odont, Hans Jørgen Hansen, MPH-stud.

Teknisk administrativt personale, fonds- og ordinært aflønnet

- Administrativ leder Tinna Lauritsen
- Professor- og forskningssekretær Malene Skjøth
- Kursus- og forskningssekretær Lena Bering
- Lægesekretær Maiken Back
- Sekretær Bente Dahl Pedersen
- Datamanager Theis Andersen
- Datamanager Hans Jacob R Christensen

Anden faggruppe

- Socialrådgiver Helle Jessen Tornemand
- Adjungeret professor John Weinman

Klinik

Fra 2005 har afdelingen haft en begrænset forskningsbaseret klinisk funktion.

I 2010 modtog klinikken 374 henvisninger, og 230 blev taget i behandling.

Klinikken har i betydeligt omfang givet råd og vejledning vedrørende konkrete patienter til læger og sociale myndigheder.

Forskning

Behandlingsprojekter

Behandling af patienter med helbredsangst. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af gruppeterapi (Acceptance and Commitment Therapy) sammenlignet med en venteliste.

Hovedansvarlig: Cand.psyk. Eilenberg T., ph.d.-stud.

Mindfulness-baseret kognitiv terapi til patienter med funktionelle lidelser – en randomiseret kontrolleret videnskabelig undersøgelse.

Hovedansvarlig: Fjorback L., cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af patienter med kroniske funktionelle lidelser. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af kognitiv adfærdsterapi i gruppe.

Hovedansvarlig: Schröder A., cand.med., ph.d.

Effekten af en psyko-edukativ dvd og kortvarig psykologisk intervention efter akut whiplash traume.

Hovedansvarlig: Pedersen MM., cand.psyk., ph.d.-stud.

Kliniske projekter

Oplevelse og håndtering af stress/belastning i hverdagen og igennem livshistorien blandt patienter med funktionelle lidelser – før og efter ny behandling.

Hovedansvarlig: Lind AB, cand.mag., ph.d.-stud.

Overser læger fysisk sygdom når diagnosen funktionel lidelse stilles? Et opfølgningsstudie.

Hovedansvarlig: Schröder A., cand.med., ph.d.

Italesættelsen af funktionelle lidelser mellem læge og patient.

Hovedansvarlig: Tarber C., cand.mag., ph.d.-stud.

Psykologiske faktorers betydning for symptombilledet og sygdomsforløbet hos patienter utsat for akut whiplash traume.

Hovedansvarlig: Carstensen T., cand.psych., ph.d.-stud.

Medically unexplained symptoms and functional disorders in primary care.

Hovedansvarlig: Rask M., cand.med., ph.d.-stud. (Forskningsenheden for

Almen Praksis, Aarhus).

Prædiktorer for funktionelle lidelser i almen praksis - forebyggelse af kroniske forløb.

Hovedansvarlig: Hansen HS., cand.med., ph.d.

Functional somatic symptoms in childhood: predictors, course and continuity.

Hovedansvarlig: Rask CU., cand.med., ph.d.

Patientuddannelse til kroniske smertepatienter

Komiteen for Sundhedsoplysning.

Hovedansvarlig: Mehlsen M., cand.psyk., ph.d.

Consequences of functional disorders?

Hovedansvarlig: Lønsgaard K., cand.scient.san.publ. (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA))

Biologiske markører for funktionelle lidelser.

Hovedansvarlig: Kutzminske R., cand.med, ph.d.

Bodily distress syndrome; natural course and risk factors of patient and healthcare system.

Hovedansvarlig: Budtz-Lilly A., cand.med, ph.d-stud. (Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Somatiseringshovedpine i primærsektoren.

Hovedansvarlig: Hansen HJ., lic.odont, MPH-stud.

Funktionel lidelse og tilbagevenden til arbejde

Hovedansvarlig: Momsen AM. Fysioterapeut, MPH, ph.d., Marselisborgcentret og NFA.

Projekter "på vej"

Behandling med Duloxetin/ACT af patienter med BDS

Hovedansvarlig: cand.med. Agger JL.

Funktionel sygdomsepidemiologi. Afgrænsning, forekomst, årsag og prognose mv.

Hovedansvarlig: Ukendt ph.d.-studerende & Fink P., professor, ph.d., dr.med. (Multicenter – Glostrup-kohorten)

A multidisciplinary approach to understanding disabling functional syndromes including fibromyalgia, irritable bowel and chronic fatigue syndromes

Fælles Europæisk projekt: DK-ansvarlig: Fink P., professor, ph.d., dr.med.

Forebyggelse af funktionelle lidelser

Et studie af ACT som forebyggelsesintervention i gymnasieklasser.

Hovedansvarlig: Frostholm L, cand.psyk, ph.d. & evt. Nielsen LK., cand.psyk.

Andre ikke direkte forskningsprojekter

Folkeoplysning og uddannelse af læger samt socialrådgivere (TERM)

Hovedansvarlig: Toscano L., cand.med.

I forbindelse med diagnostik og metoder er afdelingen blevet inddraget i arbejdet med at forbedre SCAN-interviewet samt deltagte i arbejdsgruppen vedr. revision af WHOs diagnostiske klassifikationssystem, ICD-10.

Publikationer

Peer-reviewed udenlandske artikler

Creed F, Guthrie E, Fink P, Henningsen P, Rief W, Sharpe M, White P. **Is there a better term than "medically unexplained symptoms"?** J Psychosom Res 2010;68(1):5-8

Christensen KS, Bech P, Fink P. **Measuring mental health by questionnaires in primary care. Unidimensionality, responsiveness and compliance.** European Psychiatric Review 2010;3(1):8-12

Fink P, Ørnboel E, Christensen KS. **The outcome of Hypochondriasis / Health anxiety in primary care. A two-year follow-up study on health care costs and self-rated health.** PLoS ONE 2010;5(3):e9873

Fink P, Schröder A. **One single diagnosis, Bodily distress syndrome, succeeded to capture ten diagnostic categories of functional somatic syndromes and somatoform disorders.** J Psychosom Res 2010;68:415-426

Hall N, Kuzminskyte R, Pedersen AD, Ørnboel E, Fink P. **The Relationship Between Cognitive Functions, Somatization, and Behavioral Coping in Patients with Multiple Functional Somatic Symptoms.** Nord J Psychiatr 2010, [Epub ahead of print]

Kuzminskyte R, Kupers R, Videbech P, Gjedde A, Fink P. **Increased sensitivity to supra-threshold painful stimuli in patients with multiple functional somatic symptoms (MFS).** Brain Research Bulletin 2010;,82: 35-140

Petersen B, Toft J, Balle Christensen N et al. **A 2-year follow-up of mentalization-oriented group therapy following day hospital treatment for patients with personality disorders.** Personality and Mental Health. 2010,4(4):294-301

Rask CU, Borg C, Søndergaard C, Schulz-Pedersen S, Thomsen PH, Fink P. **A medical record review method for functional somatic symptoms in children.** J Psychosom Res. 2010;68: 345-352

Schröder A, Rehfeld E, Ørnboel E, Sharpe M, Licht RW, Fink P. **A novel treatment approach for people with severe functional somatic syndromes (STrESS-1)**. Randomized trial. IJBM 2010;17(Suppl 1).

Schröder A, Fink P. **The proposed diagnosis of somatoform disorders in DSM-V: Two steps forward and one step backward?**: Letter to the Editor. J Psychosom Res. 2010;68,(1):95-96

Toft T, Rosendal M, Ørnboel E, Frostholm L, Olesen F, Fink P. **Training general practitioners in the treatment of functional somatic symptoms. Effects on patient health in a cluster-randomised controlled trial (The FIP study)**. Psychother Psychosom 2010;79:227-237

Peer-reviewed danske artikler

Fink P, Rosendal M., Dam M, Schröder A. **Ny fælles diagnose for funktionelle sygdomme**. Ugeskr Laeger. 2010;14;172(24):1835-38

Jensen TS, Bliddal H, Fink P. **Når patienten er syg, selvom undersøgelsesresultaterne er normale**. Ugeskr Laeger 2010, 14;172(24):1811

Junge A, Risør MB, Toustrup K, Grau C. **Hoved-hals-kræft-patienters oplevelse af accelererede patientforløb**. Ugeskr Laeger. 2010,172(4):274-278

Kasch H, Kongsted A, Carstensen T. **Prædiktorer for kroniske følger ved whiplashtraume**. Ugeskr Laeger. 2010,14;172(24):1821-4

Rittig-Rasmussen B, Kongsted A, Carstensen T, Bendix T, Bach FW, Jensen TS. **Behandling af gener efter whiplash**. Ugeskr Laeger. 2010,14;172(24):1818-19

Schröder A, Fink P, Fjorback, LO, Frostholm, L, Rosendal, M. **Behandlingsstrategi for funktionelle syndromer og somatisering**. Ugeskrift for Laeger. 2010,172(24):1839-42

Populærvidenskabelige publikationer

Eilenberg T. **Når kroppen larmer og angst raser.** Psykolog Nyt, 2010:4-10.

Eilenberg T. **Sig mig - er jeg syg? En ny forståelse og behandling af helbredsangst.**

AngstAvisen, nr. 31

Carstensen TBW. **Whiplash – distress og smerter før uheld prædikterer gener.** BestPractice 2010;11:14-15.

Ph.d.-afhandling

Schröder A. **Syndromes of bodily distress. Assessment and treatment.** Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet.

Bidrag til bøger

Fainzang S, Hem HE, Risør MB (eds): **Introduction.** In: The Taste for Knowledge: Medical Anthropology Facing Medical Realities. Fainzang S, Hem HE, Risør MB (eds) Aarhus University Press, s. 9-25, 2010.

Risør MB: **Healing and recovery as a social process among patients with medically unexplained symptoms (MUS).** In: The Taste for Knowledge: Medical Anthropology Facing Medical Realities. Fainzang S, Hem HE, Risør MB (eds.) Aarhus University Press, s. 131-149, 2010.

Kolstad H, Fink P. **Funktionelle lidelser i miljømedicin.** In: Miljø- og arbejdsmedicin, 3. udg. Bonde JP, Rasmussen K, Sigsgaard (Eds). FADL, København, 2010: 233-241.

Debat / kommentar

Eilenberg T. **Forsker hanker op i lægerne.** Udforsk, Aarhus universitetshospital, 2. halvår 2010, s. 27.

Fink P, Schröder A. **Svar på indlæg:** Myalgisk encefalomyelitis-kronisk træthedssyndrom er ikke en funktionel sygdom. Ugeskr Laeger 2010;172(34):2328

Fink P. **Svar på indlæg:** Skal fibromyalgi, kronisk træthedssyndrom samt duft- og kemikalieoverfølsomhed behandles i psykiatrisk regi? Ugeskr Laeger 2010;172(34):2327

Fink P. **Svar på indlæg:** Skal funktionelle lidelser behandles i psykiatrisk regi? Ugeskr Laeger 2010;172(38):2632

Staehelin TS, Bliddal H, Fink P. **Svar på indlæg:** Funktionelle lidelser i et socialpsykologisk perspektiv. Ugeskr Laeger 2010;172(34):2328

Konferencer og øvrige aktiviteter

Videnskabelige foredrag med abstract

Fink P. **The TERM Model.** Patienten mit körperlichen Beschwerden ohne ausreichenden Organbefund (somatoforme Störungen) in China: Symptomattributionen, Krankheitsverhalten und Behandlung, Shanghai, Kina

Fink P. **Somatoform disorders.** 13th Annual Meeting of the European Association of Consultation Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Innsbruck, Østrig

Fink P. **Models of service delivery that might be recommended.** 13th Annual Meeting of the European Association of Consultation Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Innsbruck, Østrig

Fink P. **Does the Bodily distress syndrome (BDS) diagnosis unify the functional somatic syndromes and somatoform disorders?** ICBM, Washington

Fink P. **Does the Bodily distress syndrome (BDS) diagnosis unify the functional somatic syndromes and somatoform disorders?** Årsmøde, Academy of Psychosomatic Medicine, Florida

Frostholm L, Eilenberg T & Nielsen LK. **ACT group Treatment of Health Anxiety.** Workshop, ACBS Annual World Conference, Reno

Risør MB. **The social lives of medicine,** the 6th Conference in Medical Anthropology At Home, Paris, France

Rask CU, Micali N, Fink P, Skovgaard AM. **Functional somatic symptoms and eating behaviours in 5-7-year-old children. The Copenhagen Child Cohort 2000.** The 13th Annual Scientific Meeting of the European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Innsbruck, Østrig

Schröder A. **The STreSS-trial: Example of a novel treatment approach.** 51st Annual Meeting of the Scandinavian College of NeuroPsychopharmacology, Göteborg, Sverige

Schröder A. **A novel treatment approach for people with severe functional somatic syndromes (StreSS-1): Randomized trial.** 13th

Annual Scientific Meeting of the European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Innsbruck, Østrig

Schröder A. **A novel treatment approach for people with severe functional somatic syndromes (STrESS-1): Randomized trial.**
International Congress of Behavioral Medicine, Washington DC, USA

Populærvidenskabelige foredrag - andre

Carstensen TBW. **Hvad er BDS (Bodily distress syndrome)? - Forklaringsmodeller og sårbarhedsfaktorer.** Smertenetværksgruppe for psykologer, Tværfagligt Smertecenter Allevia

Eilenberg T. **ACT gruppeterapi til svær helbredsangst.**
Smertenetværksgruppe for psykologer, Tværfagligt Smertecenter Allevia

Fink P. **Medicinsk uforklarlig sygdom: Epidemiologi og håndtering.**
Årsmøde ved Dansk Selskab for Miljømedicin

Fink P. **Funktionelle lidelser – diagnose og behandling.**
Almenpsykiatrisk Afd., Kolding Sygehus

Fink P. **Funktionelle Lidelser.** 12-mandsmøde, Thisted

Fink P. **Hvad fejler patienten der ikke fejler noget – diagnostik og behandling af funktionelle sygdomme.** Forskerseminar arrangeret af Hjertemedicinsk Afdeling, Skejby Sygehus

Fink P. **Undersøgelsen viser intet abnormalt - hvad fejler patienten?**
Danske Fysioterapeuters Fagforum "Smerte & Fysioterapi", temadag

Fink P, Schröder A, Eilenberg T, Carstensen TBW. **En syg borger eller en rask patient.** Lægedag, Region Midt

Fink P. **Vertigo.** ØNH, Aarhus Universitetshospital

Fjorback L. **Mindfulness.** Arbejdsmedicinsk Klinik, Aarhus Universitetshospital

Fjorback L. **Funktionelle Lidelser.** Forskningsbiblioteket, Risskov

Fjorback L. **Funktionelle Lidelser.** Lægedag Syd, Kolding

Frostholm L. **ACT-behandling af helbredsangst.** Klinik for Angstlidelser, Psykiatrisk Hospital, Risskov

Frostholm L, Fink P. **Håndens funktionelle Lidelser.** Dansk Selskab for Håndkirurgi, Aarhus Universitetshospital

Hansen HJ. **Somatiseringshovedpine,** 2 staff meetings, afd. f. Klinisk Oral Fysiologi

Nielsen LK. **Jamen jeg ER jo syg!" Assessment og behandling af funktionelle lidelser – herunder helbredsangst,** Socialmedicinsk Klinik Aalborg

Rask CU. **Brugen af det børne- og ungdomspsykiatriske diagnostiske interview: Development and Well-Being Assessment (DAWBA).** Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afsnit, Ålborg (for læger og psykologer)

Rask CU. **Funktionelle lidelser hos børn og unge.** Ålborg Universitetshospital

Rask CU. **Funktionelle symptomer og tilstande hos børn og unge.** Pædiatrisk afdeling, Skejby

Rask CU. **Funktionelle symptomer og tilstande hos børn og unge.** Pædiatrisk afdeling, Herning Sygehus

Rask CU. **Functional somatic symptoms in 5-7-year-old children. Assessment, prevalence and co-occurrence.** Forum for Funktionelle Forstyrrelser, Dianalund Epilepsihospital

Schröder A. **Udredning og behandling af funktionel sygdom ved FFL: Hvem behandler vi, og hvad er effekten?** Smerteklinikken, Odense Universitetshospital

Schröder A. **Kroniske funktionelle symptomer – kan der gøres noget? Resultater fra STreSS-studiet.** Forskermøde Dansk Smerteforskningscenter, Aarhus Universitetshospital

Schröder A. **Behandling af patienter med funktionelle lidelser. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse.** Reumamøde. Aarhus Universitetshospital

Schröder A. **En ny behandlingsmodel for svære funktionelle syndromer.** Psykiatriens 5. Forskningsdag. Aarhus Universitetshospital

Risskov

Schröder A. **Den Funktionelle patient. Liaison-psykiatri og behandling.**
Copenhagen Neurosurgical Symposium. Rigshospitalet

Schröder A. **Illness without disease – a brain disorder? Results from the STRESS-1 trial.** DNC Seminar, Aarhus Universitetshospital 2010

Populærvidenskabelige foredrag - folkeoplysning

Fjorback L. **Mindfulness.** PsykiatriFonden, Vanløse

Lind AB. **Mindfulness-meditation og Acceptance and Commitment Therapy ved somatiseringstilstande.** Kvindeliv, Aarhus

Postere

Carstensen TBW. **Are there gender differences in coping with neck pain following acute whiplash trauma?** Forskningens Dag, Aarhus Universitetshospital

Fjorback L, **Mindfulness therapy for somatization disorder.** Psykiatriens Forskningsdag 2010, Aarhus

Rosendal M, Hansen HS, Risør MB. **The GP's consultation Approaches to medically unexplained symptoms.** 19th WONCA World Conference of Family Doctors, Cancun, Mexico

Lind AB, Risør MB, Kolstad H, Fink P. **Influence of mindfulness-based cognitive therapy for severe functional disorders: A qualitative study.** 13th Annual Meeting of the European Association of Consultation Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Innsbruck

Hansen HJ. **Somatoform headaches in Danish primary care patients.** 13th Annual Meeting of the European Association of Consultation Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Innsbruck, Østrig

Eilenberg T. **Treatment of patients with health anxiety. A randomized controlled trial of group therapy (Acceptance and Commitment Therapy) compared with a wait-list.** Forskningens Dag, Aarhus Universitetshospital

Rask CU, Elberling H, Skovgaard AM, Thomsen PH, Fink P. **Health anxiety symptoms in 5-7-year-old children.** The CCC2000 Birth Cohort. EAPS congress, Copenhagen, 2010

Rask CU, Micali N, Skovgaard AM. **The CCC2000 Birth Cohort: Patterns of functional somatic symptoms and eating behaviours in 5-7-year-old children.** EAPS Congress, Copenhagen, 2010

Undervisning

Forskeruddannelse

Forskningsklinikken har p.t. 6 ph.d.-studerende.

SCAN-kursus.

Undervisere: Christensen NB & Schröder A.

Kvalitativ analyse i humanistisk sundhedsforskning

(1 heldagsundervisning), Aarhus Universitet.

Underviser: Risør MB.

Efteruddannelseskurset kvalitativ analyse for Region Midt.

Underviser: Risør MB

Kvalitativ analyse. Forskertræningskursus for speciallægeuddannelsen i almen medicin, Aarhus Universitet.

Underviser: Risør MB.

Humanistisk sundhedsforskning. Forskertræningsuddannelsen for speciallæger i almen medicin, Aarhus Universitet

Undervisning: Lind AB.

Spørgeskemakursus for ph.d.-studerende, Aarhus Universitet & Odense Universitetshospital.

Undervisere: Fink P & Ørnboel E.

Basic Biostatistics for ph.d.-studerende, Aarhus Universitet.

Underviser: Ørnboel E.

Linear and Logistic Regression for ph.d.-studerende, Aarhus Universitet

Underviser: Ørnboel E.

Somatiseringshovedpine, MPH-uddannelsen, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet.

Underviser: Hansen HJ.

Prægraduat undervisning

Sundhedspsykologi, medicinstud. 3. sem., Aarhus Universitet.
Undervisere: Frostholm L, Fink P, Rehfeld E.

Sundhedsantropologi, medicinstud, 3. sem. (1 forelæsning & 2 workshops).
Underviser: Risør MB.

Tandlægeuddannelsen, 6.-7. sem., Aarhus Tandlægehøjskole
Underviser: Hansen HJ.

Quality of life, Studiekreds. Sundhedsvidenskabelig kandidatuddannelse, Aarhus Universitet.
Underviser: Ørnboel E.

Biostatistik. Sundhedsvidenskabelig kandidatuddannelse, Aarhus Universitet
Underviser: Ørnboel E.

Forelæsning i psykiatri. Skejby Sygehus
Underviser: Fink P.

Postgraduat undervisning

TERM-kursus, praktiserende læger i Region Syd
Underviser: Per Fink

TERM-kursus, parktiserende læger i Region Syd og Nord.
Undervisere: Schröder A, Rehfeld E.

Kommunikation og funktionelle lidelser. Specialeuddannelsen i almen medicin: Modul 4. Underviser: Schröder A.

Udredning og behandling af funktionel sygdom. Forskermøde, Epilepsihospitalet Dianalund.
Underviser: Schröder A.

Funktionelle tilstande. A-kursus på speciallægeuddannelsen i ortopædkirurgi, Aarhus Universitet.
Underviser: Schröder A.

CD / manual

Eilenberg T, Nielsen L & Frostholt L. Udarbejdelse af manual og CD til gruppebehandling af helbredsangst.

Fjorback L. CD med mindfulness øvelser, PsykiatriFonden

Gæsteforelæsninger

FFL arrangerer 2 gange årligt en åben møderække, hvor forskere inviteres til at fremlægge og diskutere deres forskning med afdelingens medarbejdere og andre interesserede:

Anette Fischer Pedersen, Psykolog, ph.d., Afdeling for Almen Medicin, Aarhus:

Patient delay ved kræftsygdomme.

Mette Bech Risør, Antropolog, Seniorforsker, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser, Aarhus:

Fra symptomer til sygdomme. Kulturelle aspekter i fortolkningen af sygdom.

Sara Marie Hebsgård, Cand.mag. antropolog:

En antropologisk undersøgelse af handledygtighed hos mennesker med funktionelle lidelser.

Rikke Sand Andersen, Cand.mag. antropolog, ph.d.-stud., Aarhus Universitet:

Antropologiske perspektiver på patient delay og symptomoplevelser.

Camilla Grønlund, Cand.psych.aut., Kognitiv Terapi Center Aarhus:

ACT - Acceptance and Commitment Therapy.

John Weinmann, Professor, psykolog, Kings College, London:

The patient's perception of illness: theory, assessment and clinical applications.

Bolette Daniels, ph.d.-stud., Aalborg Universitet:

Musikterapi som stressbehandling.

Mathias Brødsgaard Grynderup, cand.psych., ph.d.-stud., Arbejdsmedicinsk klinik, Aarhus Sygehus:

Psychological demands, decision latitude, and the risk of incident depression.

Nanna Mik-Meyer, ph.d., Copenhagen Business School:

An illness of one's own.

Hanne Stubbe, Psykoterapeutisk overlæge, Aarhus Universitetshospital, Risskov:

Kunstterapiens virkningsmekanismer for patienter med psykiske lidelser – belyst ved kvalitative forskningsmetoder.

Deltagelse i råd, nævn, udvalg og netværk

- Christensen NB. Medlem af Forløbsgruppen for Lænde-rygsmærter i Region Midt
- Fink P. Medlem af ekspertgruppe vedr. hvidbog om mentalt helbred, sygefravær og tilbagevenden til arbejdsmarked
- Fink P. Medlem af Academy of Psychosomatic Medicine, Association of European Psychiatrists, International College of Psychosomatic Medicine, Psychosomatics.
- Fink P. Medlem af European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP).
- Fink P. Medlem af European Psychosomatic Research Network (ECPR).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. videreudvikling WHO's neuropsykiatriske interview (SCAN interview).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppen vedr. liaisonpsykiatri.
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. klinisk vejledning, Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM).
- Fink P. Medlem af fagpanel i Angstforeningen.
- Fink P. Medlem af ekspertgruppen mentalt helbred, sygefravær og tilbagevenden til arbejde. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.
- Fink P. Fellow i American Academy of Psychosomatic Medicine.
- Fink P. Repræsentant for Dansk Psykiatrisk Selskab – Arbejdsgruppe, fagpanel vedr. kronisk træthedssyndrom.
- Fink P. Medlem af faggruppe under Sundhedsstyrelsen vedr. specialeplanlægning for kronisk træthedssyndrom.
- Fink P. Formand for bedømmelsesudvalg vedr. ph.d.-afhandlinger, Aarhus Universitet.
- Rask CU. Medlem Paediatric-liaison Group.
- Rask CU. Medlem Jysk-Fynsk Forskningsforum
- Rask CU. Medstifter og medlem af The Child and Adolescent Working Party of the European Association of Consultation and Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP).
- Rask CU. Medlem af interessegruppen for Liaisonpsykiatri og Psykosomatik, DK.
- Vejleder på forskningsopgaver for kommende speciallæger i Børne- og Ungdomspsykiatri.
- Rask CU. Rådgivet The DSM V taskforce, chairing the workgroup studying Somatic Symptom Disorders vedrørende særlige forhold for børn og unge indenfor dette område.
- Rask CU. Rådgivning af arbejdsgruppe vedr. retningslinjer for udredning og behandling af børn med funktionelle lidelser i pædiatrisk regi.
- Rask CU. Deltaget i møder/workshops under Udviklingsforum om Funktionelle Lidelser

- Rehfeld E. Formand for Liaisonpsykiatrisk Interessegruppe.
- Risør MB. Medlem af Programkomiteen for Individ, Sygdom og Samfund, Det Strategiske Forskningsråd.
- Risør MB. Medlem af Styregruppen for forskningscenteret, Fra symptom til behandling – optimeret udredning af kræftsygdom (CaP), Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus Universitet.
- Risør MB. Medlem af Styrelsen for Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet
- Risør MB. Medlem af Tænkertank for MTV, Sundhedsstyrelsen
- Risør MB. Medlem af Komité for Psykosocial Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse
- Schröder A. Bestyrelsesmedlem af Liaisonpsykiatrisk Interessegruppe
- Schröder A Expert advisor for the Advisory Committee on WHO Schedules for Clinical Assessment in Neuropsychiatry (SCAN), Section 2 (somatoform disorders).

Øvrigt

Peer-review

Afdelingens forskere har lavet reviews for følgende tidsskrifter og forlag:

- Journal of Psychosomatic Research
- Psychopathology
- Journal of Pediatric Psychology
- International Journal of Psychiatry in Medicine
- British Journal of Health Psychology
- Scandinavian Journal of Primary Health Care
- General Hospital Psychiatry
- British Journal of Psychiatry
- Journal of Affective Disorders
- Psychotherapy and Psychosomatics
- Acta Psychiatrica Scandinavica
- Cambridge University Press

Bedømmelser

Per Fink har været formand for bedømmelseskomité i forbindelse med MSc Morten Vejs Willerts ph.d.-afhandling (Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet) samt medlem af bedømmelsesudvalg i forbindelse med Judith Rosmalens professorat (University Medical Center Groningen, Holland).

Redaktionelt arbejde

- Fink P. Editorial Board, General Hospital Psychiatry.
- Fink P. Editorial Board, Psychosomatics.
- Fink P. Associate editor, Journal of Psychosomatic Research Research.
- Frostholm F. Medredaktør på grundbog i klinisk sundhedpsykologi.
- Risør MB. Medstifter af og ansvarshavende redaktør for Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund.

- Risør MB. Medlem af bedømmelsesudvalget i forbindelse med Anita Ulrichs ph.d.-afhandling Narrativ fleksibilitet i sygdomsforløb med kræft - kræftpatienters fortællinger om etableret og alternativ behandling.
- Risør MB. Redaktør på antologien The Taste for Knowledge: medical anthropology facing medical realities 2010, Aarhus University Press

Gæster

John Weinman, professor, BA, PhD, Health Psychology Section, Department of Psychology, GKT Medical School, Institute of Psychiatry, London, England.

Priser

Schröder A. har vundet pris for bedste foredrag på Psykiatriens 5. Forskningsdag, Aarhus Universitetshospital.

Carstensen T. har vundet posterpris på Forskningens Dag, Aarhus Sygehus.

Supervision / vejledning

Flere af afdelingens forskere fungerer som vejledere for ph.d.-studerende samt udfører supervisionsopgaver.

Massemedier

Der har været stor fokus og interesse specielt på afdelingens behandlingsprojekt for patienter med helbredsangst, hvilket har afført en del radio-interviews samt interviews og omtale i den trykte presse.

**Forskningsklinikken For Funktionelle Lidelser
og Psykosomatik
Aarhus Universitetshospital,
Nørrebrogade 44
8000 Aarhus C**

Telefon: 8949 4310

Fax: 8949 4340

Email: aarhus.ffl@rm.dk

Hjemmeside: www.funktionellelidelser.dk